

Uden for betænkningen var der stillet 1 ændringsforslag af miljø- og energiministeren (Svend Auken).

Formanden:

Miljø- og Energiministeren har oplyst, at han ønsker at tage det af ham som nr. 3 i udvalgets betænkning stillede ændringsforslag tilbage. Ønsker nogen at optage dette forslag? (Ophold). Da det ikke er tilfældet, er ændringsforslaget bortfaldet.

Sammen med denne sag foretoges:

25) Anden behandling af lovforslag nr. L 82: Forslag til lov om ændring af lov om kemiske stoffer og produkter. (Forbud mod besiddelse og strengere straf).

Af miljø- og energiministeren (Svend Auken). (Fremsat 27/11 96. Første behandling 12/12 96. Betænkning 14/5 97. 1 ændringsforslag af miljø- og energiministeren (Svend Auken) 27/5 97).

Der var stillet 3 ændringsforslag i betænkningen.

Uden for betænkningen var der stillet 1 ændringsforslag af miljø- og energiministeren (Svend Auken).

Lovforslagenes paragraffer, ændringsforslagene og spørgsmålet om lovforslagenes overgang til tredje behandling sattes til forhandling under ét.

Forhandling

Bent Hindrup Andersen (EL):

Miljø- og energiministeren har på et af vore spørgsmål i udvalget svaret, at der på grund af EU's regler ikke kan etableres et forbud mod produktion af disse stoffer og produkter.

Denne begrundelse vil jeg anfægte, for når ministeren i lovforslaget vedrørende kemiske stoffer og produkter – som jo har undertitlen »Forbud mod besiddelse« – skriver, at forbud mod besiddelse af kemiske stoffer ikke strider imod EU-reglerne, vil man i endnu højere grad kunne foreslå et forbud mod selve produktionen, for produktion er jo i mindre grad end besiddelse reguleret af det indre markeds regler.

Altså er miljø- og energiministerens argumentation imod forbud mod produktion efter min opfattelse et figenblad for ikke at støtte forslaget.

Og der er andre EU-retlige specialister, der går længere, end vi gør i den meget præcise formulering, som jeg læste op før. Bl.a. påstår EU-miljøretsspecialisten Peter Pagh i en artikel i Ibis' blad med overskriften »Dødens købmænd«, at den juridiske løsning på Cheminova-sagen er et dansk produktionsforbud, hvorimod han hævder, at netop et forbud mod eksport snarere i højere grad vil kunne støde på EU-reglerne, fordi de er regulerede på en anden led.

Min konklusion på dette er, at enten har ministeren med sit lovforslag om forbud mod besiddelse det samme problem i forhold til EU's regler, som jeg har med det forslag, jeg har stillet om forbud mod produktion, eller også har jeg større chancer med et forbud mod produktion, end ministeren har med et forbud mod besiddelse.

Og i bemærkningerne til forslaget hedder det om begrundelsen for besiddelsen:

»Ved kontrollen er Miljøstyrelsen stødt på oplagring af kemiske produkter og varer, som ikke må anvendes her i landet, hos importører, forhandlere og brugere. Lagrene er blevet opbygget umiddelbart forud for enten bortfaldet af en godkendelse efter kapitel 7 eller indførelsen af et forbud eller lignende efter kapitel 6.«

Jeg skal understrege, at jeg selvfølgelig ikke er imod ministerens krav om forbud mod besiddelse. Det er ikke det ærinde, jeg er ude i – tværtimod. Det ærinde, jeg er ude i, er, at ministerens argumentation imod forbud mod produktion er hult. Og ministeren er selv inde på det i betænkningen, hvor ministeren jo understreger – og jeg vil ikke citere det, men blot referere indholdet i det, og så kan ministeren jo bekræfte, om det er rigtigt eller ej, for ellers bliver det bare citater – at hensigten med forslaget ikke er at gøre det ulovligt at besidde produkter, som det er forbudt at anvende i Danmark, når de fabrikker, der ønsker at producere dem, f.eks. Cheminova i tilfældet med metylparation, gør det med henblik på eksport.

Og for at vende tilbage til ministerens begrundelse for forslaget vil jeg sige, at der i bemærkningerne til det jo netop står, at der hos en importør er fundet et lager af kemiske produkter, som ikke må anvendes her i landet, og at jeg i den forbindelse husker, at man i den tv-udsendelse, som var med til at sætte det hele i gang, fandt utrolige mængder af pesticider, der er forbudt i Danmark, men produceret i Polen, hos en, der sagde, at det var med henblik på

videresalg til eksport, for jeg vil give ministeren ret i, at lige så snart man ligger inde med disse produkter, er der meget stor sandsynlighed for, at det ikke er det, der er formålet, men netop et illegalt salg og en illegal brug i Danmark, og derfor støtter jeg selvfølgelig ministerens forslag.

Men det, som det går på her, er EU's regelsæt om pesticider, som vi jo er enige i at henvise til, og derfor vil jeg henvise til den paragraf, hvor der står, at det, at et plantebeskyttelsesmiddel ikke er godkendt til anvendelse på en medlemsstats område, ikke hindrer produktion, oplagring og omsætning af plantebeskyttelsesmidlet, for det vil sige, at ifølge det, som er kernen i afvisningen af et forbud mod produktion, er oplagring også nævnt, og det indbefatter altså begge forslag, hvis man kan sige det sådan, nemlig ministerens forslag om besiddelse og mit forslag om produktion.

Det vil i hvert fald være sådan, at der i ministerens forslag er nødt til at være en autorisationsordning med hensyn til forhandling af disse produkter i Danmark. For hvordan skal det ellers kunne kontrolleres, om man besidder det med henblik på salg til udlandet? Og i værste fald vil det ifølge det forslag – som jeg altså støtter – være nærmest umuligt at kontrollere, hvis det ikke bliver fulgt op af en autorisationsordning med hensyn til salg.

Det næste, jeg vil sige til ministeren – som jeg i øvrigt sætter meget pris på, f.eks. i flaskesagen, som ministeren og jeg er enige i skal prøves ved Domstolen, og hvor jeg har været med til at foreslå ministeren, hvordan vi kan gøre bevisførelsen bedre, så vi kan bevare returflaskesystemet, for det er et godt system – er, at her drejer det sig faktisk om noget, der efter min opfattelse er meget værre end flaskesagen, for her drejer det sig om med simpel profit for øje at producere og eksportere gift, der medfører døden for fattige arbejdere i ulandene i tusindvis, ikke kun på Cheminova, for det er ikke tusinder, men samlet på verdensplan, og WHO opgør det faktisk til, at der årligt dør 20.000 på grund af forgiftninger ved brug af pesticider.

Og derfor synes jeg, det er uacceptabelt af vores udmærkede minister, at han sætter hårdt imod hårdt i en prøvesag om returflasker, men ikke er villig til at gøre det, når det drejer sig om et forbud mod den produktion af pesticider, hvis formål er at hive den sidste krone ud af fattige arbejdere ved at sælge dem en dødelig gift.

Det er det, jeg anklager ministeren for, men jeg vil i øvrigt forsvare ministerens forbud mod besiddelse, og jeg håber også, at det her i det mindste giver ministeren anledning til at overveje, om ikke det var rimeligt også at kigge lidt på det ændringsforslag, jeg har stillet til forslaget imod produktion, og det er altså produktion herhjemme.

Og så en kort bemærkning til SF's betænkning bidrag, for med henblik på ØK-situationen i Bangkok skriver SF, at det »kunne f.eks. være stoffer til bekæmpelse af tropesygdomme«, man ville komme til at forbyde:

Kære venner i SF: Det er en rigtig dårlig undskyldning, for hvis det er det, der er problemet, kan vi selvfølgelig indføje en begrænsning med hensyn til, at sådan noget ikke skal kunne finde sted. Så det er altså en rigtig dårlig undskyldning for ikke at støtte forslaget – en rigtig dårlig undskyldning!

Med disse kommentarer håber jeg altså, at ministeren i hvert tilfælde vil være med til et udredningsarbejde.

Men med hensyn til de svar, jeg har fået, vil jeg lige sige, at jeg i går også bad Justitsministeriet om et svar, men fra Justitsministeriet har fået et svar, hvori man beder Miljøministeriet om at udtale sig om det, som jeg har bedt Justitsministeriet om at vurdere, altså Miljøministeriets udsagn, og derfor vil jeg spørge justitsministeren: Kan det virkelig være måden, man gør det på: Når jeg som folketingsmedlem beder Justitsministeriet om at komme med en juridisk vurdering af Miljøministeriets fortolkning af EU-retten, henviser man til Miljøministeriet? For så kan jeg i hvert ikke bruge Justitsministeriet til det.

Og på baggrund af det her har vi selv henvendt os både til EU's system og til vores eget system, og begge steder er man faktisk både uforstående over for regeringens forslag som sådant og over for, at det kan gennemføres. Og nu har vi så taget initiativ til at kontakte Europa-Kommissionen, og dens svar afventer vi spændt, for vi vil gerne have bekræftet det, man kunne læse i Information om, at man dér havde fået et mundtligt svar fra Kommissionen om, at ministeren står frit i det her spørgsmål.

Det har vi altså bedt om at få en skriftlig bekræftelse på, og hvis vi får en skriftlig bekræftelse fra Kommissionen på, at ministeren står frit i det her spørgsmål, er det altså en rigtig dårlig sag og en rigtig dårlig begrundelse for at afvise forslaget, ministeren har, for al spøg til

side så mener jeg faktisk, at sagen om en afvisning af netop den kemi, der produceres her, godt kan ses som lidt alvorligere end flaskesagen – selv om jeg selvfølgelig også støtter den.

Men jeg mener altså, at miljøministeren her burde gå til den yderste grænse for at forbyde en produktion, som vi selv har forbudt at anvende i Danmark.

Miljø- og energiministeren (Svend Auken): Dette lovkompleks handler om lov og orden på miljøområdet, og det rummer en lang række bestemmelser, der sikrer både en større retssikkerhed og en større retshåndhævelse på miljøområdet. Og jeg synes, der er grund til at glæde sig over, at når vi kommer frem til tredjebehandlingen, vil der være et meget bredt flertal – inklusive Enhedslisten, går jeg ud fra – bag denne lovpakke.

Jeg glæder mig også over, at Folketinget i meget stor enighed vedtog justitsministerens stramning af straffeloven, når det drejer sig om alvorlige miljøforseelser.

Og det, som hr. Bent Hindrup Andersen rører ved, er et vigtigt problem, men det ligger absolut i marginen af den lovgivning, som det drejer sig om her, og der er i virkeligheden meget store problemer i det. For ud over de rent juridiske problemer, som der udførligt er redegjort for i Folketinget, er der altså også andre alvorlige problemer i det. Når vi har så lang en dagsorden, tror jeg dog ikke, jeg skal indvie Folketingets medlemmer i hele udvalgsarbejdet på det felt.

Men der er altså også nogle praktiske problemer i det, for der er i titusindvis af forskellige kemikalier, som ikke har været underkastet nogen godkendelsesordning i Danmark, og som kan have forskellig anvendelse, og som produceres og sælges som led i et internationalt system, og derfor tror jeg, det ville give meget store praktiske vanskeligheder og stor vilkårlighed, hvis vi skulle gennemføre hr. Hindrup Andersens ordning i praksis.

Jeg har nemlig selv været optaget af at få indført et produktions- og eksportforbud over for kemikalier, eksempelvis pesticider, men også andre farlige stoffer og produkter, hvis anvendelse er forbudt i hjemlandet, og det mødte betydelig sympati internationalt, da jeg rejste dette forslag, men en række grønne organisationer anført af Greenpeace gjorde mig opmærksom på, at et sådant forbud ville være virkningsløst, og at det var langt vigtigere at arbejde

for global regulering på det felt. Og det er det, vi har arbejdet med, når det drejer sig om de persistente organiske forureningsstoffer, POP'erne, og det, vi arbejder med omkring PIC-proceduren og en lang række andre initiativer, som det vil tage for lang tid at komme ind på her. Det er virkningsfuldt, og i denne vigtige bestræbelse er Danmark et anførerland.

Så det er ikke, fordi vi er uenige med hr. Hindrup Andersen om sigtet, men der er altså en lang række meget alvorlige juridiske problemer i det, og derudover er der af de internationale organisationer, der arbejder med det her, sat et alvorligt spørgsmålstejn ved, om det er den rigtige fremgangsmåde at anvende.

Men det har vi al mulig grund til at vende tilbage til i anden sammenhæng. Så lad os nu glæde os over, at vi endelig får et stort løft, når det drejer sig om retssikkerhed og retshåndhævelse på miljøområdet.

(Kort bemærkning).

Bent Hindrup Andersen (EL):

Jeg er meget tilfreds med ministerens indsats på det her område indtil 1994, hvor ministeren blev overbevist af Greenpeace om at droppe den politik, at vi selvfølgelig står bedst internationalt med hensyn til at få nogle forbud igennem ved at feje for egen dør, og jeg er ked af, at ministeren har ændret sin opfattelse. Selvfølgelig synes jeg, at man skal gøre arbejdet internationalt også for at få forbudene der. Ikke et sekunds tvivl om det. Men man har væsentlig større gennemslagskraft, hvis man også gør det herhjemme.

Så jeg vil opfordre ministeren til ikke at lytte til alt, hvad Greenpeace siger, men selv tage en nøgtern vurdering af, hvad der er op og ned. Det andet, jeg så gerne vil spørge ministeren om, hvis ministeren har tid, er: Synes ministeren ikke, det er lidt unfair at anlægge den juridiske vurdering, som ministeren gør på produktion, når man ikke gør det på besiddelse? Jeg synes, at det er at forfølge den politiske begrundelse, som ministeren har, og det er, at det måske ikke er en rigtig taktik at anlægge, at vi skal forbyde de ting herhjemme, samtidig med vi arbejder for det internationalt.

Så synes jeg, at det ikke er nogen fair taktik at anklage mit forslag for ikke at være juridisk holdbart, når jeg tror, at det endda er mere holdbart end ministerens forslag om besiddelse.

(Kort bemærkning).

Keld Albrechtsen (EL):

Jeg lagde mærke til, at ministeren ikke besvarede hr. Hindrup Andersens spørgsmål. Men derfor vil jeg godt spørge ministeren – for at der ikke skal ligge nogle juridiske problemer i forhold til det forslag, Enhedslisten har stillet – om det vel ikke faktisk er rigtigt, når det gælder produktion og vilkår for produktion, at vi så her i Danmark kan fastsætte et forbud, uden at det kommer i strid med det indre marked.

Jeg ved godt, at man i et direktiv har taget produktionen med, men det er jo i strid med Traktaten, så den del af direktivet er ugyldig. Jeg vil gerne have ministeren til at bekræfte, at for så vidt angår forbud imod netop produktion, som Enhedslisten har foreslået det, kan der ikke opstå problemer med EU-retten. Og derfor vil det være forkert af ministeren, hvis han over for Enhedslisten og vores ændringsforslag skulle finde på at benytte det argument, at der skulle være problemer med EU-retten. Det kan der givetvis være i forhold til ministerens eget forslag, men jeg ønsker ikke at give Kommissionen gode ideer. Men det er der da i hvert fald ikke i forhold til Enhedslistens forslag.

Miljø- og energiministeren (Svend Auken):

Da det vistnok bliver sidste gang i aften, at Enhedslisten vil påberåbe sig EU-retten til støtte for deres synspunkter, så synes jeg, jeg vil kvittere med det svar, at det her har været grundigt gransket på alle leder og kanter af de jurister, der er i mit ministerium, og takket være hr. Hindrup Andersen er det derudover yderligere forelagt for Justitsministeriet, der, synes jeg, utvetydigt har svaret, at de er enige med Miljø- og Energiministeriet.

Nu besidder jeg jo ikke hr. Albrechtsens hverken almindelige juridiske kunnen eller særlige indsigt i EU-retten, så jeg er nødt til at holde mig til de mennesker, der har hjulpet mig med at udarbejde disse svar, og de mennesker, der er ansat i Justitsministeriet. Det er også kun mennesker – det erkender jeg – men det er jeg nødt til at støtte mig til i det her tilfælde.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Der foretoges først afstemning vedrørende lovforslag nr. L 83: Forslag til lov om ændring af

lov om miljøbeskyttelse. (Fastsættelse af særlige vilkår, nægtelse og tilbagekaldelse af miljøgodkendelse, tilsyn, konfiskation, rettighedsfrakendelse m.v.).

Ændringsforslag nr. 1 og 2 i betænkningen og § 1, således ændret, vedtoges uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 4 uden for betænkningen om en ny affattelse af § 2 af miljø- og energiministeren vedtoges uden afstemning.

§ 2 i den nye affattelse vedtoges uden afstemning.

Lovforslagets overgang til tredje behandling vedtoges uden afstemning.

Formanden:

Jeg foreslår, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Der foretoges dernæst afstemning vedrørende lovforslag nr. L 82: Forslag til lov om ændring af lov om kemiske stoffer og produkter. (Forbud mod besiddelse og strengere straf).

Ændringsforslag nr. 1 forkastedes, idet 3 stemte for, 90 imod; 10 stemte hverken for eller imod.

Ændringsforslag nr. 2 forkastedes, idet 3 stemte for, 91 imod; 10 stemte hverken for eller imod.

Ændringsforslag nr. 3 forkastedes uden afstemning.

§§ 1 og 2, ændringsforslag nr. 4 uden for betænkningen af miljø- og energiministeren og § 3, således ændret, vedtoges uden afstemning.

Lovforslagets overgang til tredje behandling vedtoges uden afstemning.

Formanden:

Jeg foreslår, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

26) Anden behandling af lovforslag nr. L 129: Forslag til lov om ændring af lov om miljøbeskyttelse og lov om råstoffer. (Regulering af fyldjord i råstofgrave).

Af miljø- og energiministeren (Svend Auken). (Fremsat 18/12 96. Første behandling 16/1 97. Betænkning 14/5 97).

Der var stillet 2 ændringsforslag i betænkningen.

Uden for betænkningen var der ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslagets paragraffer, ændringsforslagene og spørgsmålet om lovforslagets overgang til tredje behandling sattes til forhandling under ét.

Ingen bad om ordet.

Afstemning

Ændringsforslag nr. 1, § 1, således ændret, § 2, ændringsforslag nr. 2 om en ny affattelse af § 3 og § 3 i den nye affattelse vedtoges uden afstemning.

Lovforslagets overgang til tredje behandling vedtoges uden afstemning.

Formanden:

Jeg foreslår, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

27) Anden behandling af lovforslag nr. L 166: Forslag til lov om ændring af lov om bygningsfredning og lov om planlægning. (Offentlighed i frednings- og bevaringsarbejdet og støtte til fredede og bevaringsværdige bygninger m.v.).

Af miljø- og energiministeren (Svend Auken). (Fremsat 19/2 97. Første behandling 20/3 97. Betænkning 22/5 97).

Der var stillet 3 ændringsforslag i betænkningen.

Uden for betænkningen var der ikke stillet ændringsforslag.

Sammen med denne sag foretoges:

28) Anden behandling af lovforslag nr. L 167: Forslag til lov om regionale faglige kultur-miljøråd.

Af miljø- og energiministeren (Svend Auken). (Fremsat 19/2 97. Første behandling 20/3 97. Betænkning 22/5 97. 3 ændringsforslag af Bodil Thrane (V), Niels Jørgen Langkilde (KF) og Aage Brusgaard (FP) 26/5 97).

Der var ikke stillet ændringsforslag i betænkningen.

Uden for betænkningen var der stillet 3 ændringsforslag af Bodil Thrane (V), Niels Jørgen Langkilde (KF) og Aage Brusgaard (F).

Lovforslagenes paragraffer, ændringsforslagene og spørgsmålet om lovforslagenes overgang til tredje behandling sattes til forhandling under ét.

Forhandling

Bodil Thrane (V):

Jeg skal ganske kort på Venstres vegne sige, at de ændringsforslag, der er stillet til lovforslag nr. L 166, støtter vi. Vi har i forløbet været i forhandlinger med miljøministeren og har mødt en positiv velvilje uden at komme overens om de her lovforslag, og det beklager vi meget, da netop den her sag om vores bevaringsværdige kulturmiljøer har været meget magtpåliggende for Venstre.

Vi beklager, at der ikke kunne opnås enighed, og derfor vil jeg fra talerstolen sige, at vi støtter ændringsforslagene, men stemmer imod lovforslaget.

Niels Jørgen Langkilde (KF):

Jeg kan på samme måde anbefale, at man stemmer for de af Venstre og De Konservative stillede ændringsforslag. Vi er også meget kede af, at det ikke lykkedes at gøre noget for de fredede og bevaringsværdige bygninger, der virkelig betød noget. Det havde vi set frem til.

Men vi kvitterer for nogle gode forhandlinger, hvor regeringen forsøgte at gøre, hvad den kunne, men der var altså ikke en krone ekstra til de gamle bygninger, og det vil Det Konservative